

CL CÒPIA 2/25

BUTLLETÍ

DEL

ORFEO MONTSIA

ANY I - N.º 3

JULIOL, AGOST I SETEMBRE 1932

IMPREMTA
«MONTSIA»
ROVIRA
ULLDECONA

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA. BIBLI. ULLDECONA

1902201672

Bulletí de l' ORFEO MONTSIA

Domicili social: Major, 131, 133 i 135

ULLDECONA

Oficial

Resum de les activitats d'aquest trimestre

No menys pròdig d'activitats i resultats encoratjadors ha estat aquest trimestre, del passat, encapçalant-lo la nostra visita a València, que esdevingué un dels triomfs més rotunds assolits en nostra vida artística.

Triomfar a València, on l'art satura i embauma l'ambient tot, no és cosa ampriva... Triomf que marca una fita inconfundible en nostre llibre d'or. Tres concerts en una sola jornada, tres èxits contundents i taxatius que desperten l'entusiasme dels nostres germans de la ciutat perfumada. Tres actes: un al Centre d'Actuació Valencianista, un al saló d'actes de l'Ajuntament i un altre al Casal Català, que al sol record, cada un d'ells, fa vibrar encara el cor de qui els visquerem. Són fets efectius, són fets que no enganyen, perquè són fills de l'ànima, i l'ànima no enganya mai.

Un batlle digne i aimant de sa terra, que a les notes vibrants i armonioses dels «Ecos del Turia» li espurnegen els ulls i ens diu: «Això no s'ha d'acabar aquí. A les falles ens tornarem a veure». I semblant-li poc la formosa llaçada que ens tenia preparada per fer-ne ofrena a la senyera, la rebutja, i dies més tard, per mitjà

dels nostres amics del Centre Català, de València, ens fa ofrena d'una altra quin valor material és quelcom apreciable i posa de manifest el geni incomparable de l'art valencià.

Què direm de l'acte al Centre d'Actuació Valencianista? Ànimes joves, esperits sel'lectes, quins cors bateguen a l'uníson dels nostres i a qui nostres cançons — cançons d'un poble alliberat i que vol ésser-ho — arriben als cors llurs com sagetes punyentes que els revifa potent l'ànsia de llibertat sentida, i retrona a l'espai un crit: «Visca València lliure!».

Remat digne de la jornada ho fou la vetllada que en nostre honor organitzà el Centre Català. Les orfeonistes són obsequiades amb sengles ramells de flors. Cada cançó, una ovació eixordadora. Les encaixades al mestre Soler es plouen d'arreu. S'acaba, sense oïr-se la veu dels cantaires, «La sardana de la Pàtria», doncs l'entusiasme arriba al roig i els visques es succeeixen un a l'altre, sortits d'uns pits que, per l'etzar de la vida, es troben allunyats de la pàtria llur i l'enyoren... Uns parlaments pels presidents del Centre Català, del d'Actuació Valencianista, a qual més sentit i brillant, que són recollits pel nostre company Juli Febrer, de forma no menys sentida i brillant. Tres llaçades més, sumades a l'estol que en voleien en nostra senyera. I un record inesborrable.

Cal fer esment de la disciplina i bona voluntat dels nostres cantaires tots, que varen complir com saben fer-ho, quan l'Orfeó els crida al deure.

§ § §

L'onze de setembre, que marca en la nostra història un fet remarcable, no podia restar oblidat per l'Orfeó. Aprofitant l'avinentesa que ens deparava el pas d'un auto-car ocupat per gent del Centre Català, de València, que es dirigien a Barcelona per prendre part a l'homenatge a Rafel de Casanova, hi destacarem al president accidental senyor Alexandre Peris i al company de Junta senyor Juli Febrer, amb l'encàrrec de portar-hi una formosa coro-

na de flors naturals. La nostra presència a l'acte esmentat no passà pas desapercebuda, i el micròfon fou l'encarregat de fer-ho avinent arreu de Catalunya, com a un fet remarcable.

Els amics catalans residents a València eren portadors oficials de la llaçada que ens oferí l'Ajuntament d'aquella capital lleventina. Fou penjada a nostra senyera pel president del Centre Català, de València, amb tots els honors de rigor. Ja hem dit abans que la llaçada és d'un valor material i artístic remarcable.

§ § §

És d'assenyalar també l'important donatiu en metàl·lic que la casa Morató, S. A., ens feu, acompanyant-lo amb una sentida lletra de remerciament per haver deixat aquesta entitat graciosament el seu saló-teatre per celebrar-hi, un dels seus tècnics, una conferència de caràcter agrícola.

§ § §

Fet altament remarcable del trimestre pròxim passat és el de la dimissió del president senyor Agustí Juan Camps. Decisió ocasionada pels absorbents afers del volgut amic. Cal esmentar, però, que seguirà aportant el seu valuós concurs al Consell Directiu.

Seguint les normes assenyalades per nostres estatuts, ha ocupat el càrrec presidencial el vis-president senyor Alexandre Peris. Que l'encert el meni.

§ § §

Aprofitant l'estada dels consellers de la Generalitat senyors Antoni Xirau, Lluhí Vallescà i Ventura Gasol, els obsequiarem amb un concert que, malgrat ésser improvisat, resultà brillantíssim, mereixent elogis dels il·lustres homenatjats, que feren present la seva admiració per la nostra obra, que palesaren conèixer a fons.

Ulldecona -- Orfeó Montsià, honorem

En el darrer número d'aquest BUTLLETÍ aparegué un article signat per «The End», amb el títol «Regraciament».

Bell pensament el que tingué «The End» al llançar la idea de commemorar l'obra del nostre estimat Orfeó amb un monument al cim de la muntanya que li dona el nom i que continuament ens el recorda. No sols deuen honorar-se els noms de les persones. Té raó. Hi ha coses que encara que siguin inanimades (i la muntanya del Montsià n'és una) mereixen ésser honorades. Per això tots els fills d'aquesta mai prou estimada Ulldecona, orgull, per mitjà del nostre Orfeó, de tota la vall que domina el Montsià, han d'honorar aquest amb una festa, un acte que sempre més ens servi el record de que aquella muntanya que amb tant de respecte contemplem fou la que donà el nom a la joia més preuada del poble: l'Orfeó Montsià.

«The End», jo et felicito per la teva idea i proposo al Consell Directiu de l'Orfeó que se la faci seva i organitzi una excursió o aplec a la «Foradada», des d'on es contempla la bellesa incomparable de tot el baix Ebre (no vull escriure res sobre aquest lloc perquè la meva ploma no faria més que restar-li encant, puix no soc jo el cridat a glosar ses belleses), invitant en primer lloc a tots els socis de l'entitat i a tots els fills d'Ulldecona que sentin estima per les coses inanimades (però que donen vida) del nostre poble.

* * *

A Madrid s'ha celebrat una exposició de pintura. Una exposició en la que el nom d'Ulldecona ha estat bellament representat. Que jo recordi, és la primera vegada que el nom d'Ulldecona ha estat representat en una exposició d'aquesta categoria.

El gran admirador de les nostres coses, en Francesc Febrer Prades, germà del nostre company Juli, ha presentat a l'exposició

de pintura internacional que el cos de Correus ha cel·lebrat a Madrid, dos quadres, tots dos, segons he llegit pels elogis de la premsa, meravellosos. Certs seran els elogis prodigats, per quant el Jurat li ha concedit la més alta distinció: la medalla d'or. A les moltes felicitacions que haurà rebut, li prego que afegeixi la meua, la més modesta, però la més sincera.

Un d'aquests dos quadres r presenta la nostra ermita, l'ermita de la Pietat (la Petral, com ell la titula). No dubto gens de que un tema de la nostra ermita hagi fet triomfar a un artista tan excel·lent com és l'admirat Febrer. N'és molt de bonica la nostra ermita! Però... tampoc en puc parlar jo d'això. Ja ho dic en l'escrit anterior, que no en sé, quan vull parlar del Montsià. Però gent vindrà, com l'amic Febrer, que ens les cantaràn les belleses del nostre poble encara desconegudes.

Ara que nomeno el Montsià i Febrer, em ve al pensament un conte del mateix, que vaig llegir ja fa molt temps en una revista catalana, bell com tot el seu, que, si mal no recordo, el titulava «L'últim llop». En ell parlava del Montsià i de personatges de la nostra vila, d'una faisó tan admirable com sols ell, que n'és un enamorat de les nostres coses, sap fer-ho.

Fills d'Ulldecona: L'amic Febrer mereix un homenatge sincer de tots nosaltres. Siguem agraïts a qui per mitjà de l'art conquereix glòries per al nostre poble. Ara jo proposo a l'Ajuntament en primer terme, que faci les gestions necessàries per adquirir en propietat el quadre que en tan alt lloc ha col·locat el nostre poble, i després a l'Orfeó Montsià, palau de la cultura d'Ulldecona, que s'encarregui d'organitzar l'homenatge que debem retre al company Febrer.

Ajuntament d'Ulldecona! Orfeó Montsià! Vosaltres sou els encarregats de fer quedar bé al nostre poble.

M. MUÑOZ CLIMENT

Festa Major

Indubtablement, aquestes síl·labes màgiques posseeixen la virtut de posar dempeus el jovent arreu on siguin proposades. He dit jovent, quan en realitat, sense cap dubte d'anar desviat, tenia d'haver nomenat també — perquè no? — als homes de seny, puix aquests, no tan impulsius com els primers en aquests afers, ho veuen amb complaença, encara que, com he observat, rondinant un xic. Són dies de trasbals, si volen, per nosaltres, que durant tot un any les esperem. No hi estem fets, i, per tant, saboregem tot el fruit d'aquestes jornades amb més intensitat que hom que hagi degenerat diguem-ne «professional» de diversions, entenent jo que mai tindria per aquest els atractius que a nosaltres ens dona la Festa Major. Ara uniu a tota aquesta joia d'haver donat satisfacció a la nostra ànima — deure cumplit, a la fi —, el que siguem els de dintre l'Orfeó qui ens hem assignat el màxim èxit en les manifestacions cel·lebrades durant aquests dies, comprendrem l'orgull molt humà de tots els orfeonistes, entenent no sols cantaires, dic orfeonistes, que som tothom que contribuïm a enlairar els nostres actes, i podem dir per sí mateix: «Això, malgrat tot, MARXA».

Éxit pel Quadre Escènic. Tres actuacions en distints nits, la darrera d'elles per reprisar en una sola sessió les dues operetes «Molinos de Viento» i «Los Claveles», tres plens a la sala-teatre. Tothom ha tingut ocasió de poguer admirar els avenços d'aquesta important secció. Comentaris i crítiques favorables. Satisfacció en llurs rostres dels espectadors al finalitzar les funcions.

Nit del 17 d'octubre. Nit memorable per aquest modest cronista. Tots els esforços, totes les energies, hi són per veure ço que en aquesta vetllada, rodejat per l'auditori més nombrós i espiritual que hom imaginar-se pugui, ens recreà fent-nos gaudir el conjunt de les notes que les gorges d'aquest personal tot sacrifici, que treient-se hores del seu descans pels assaigs, han arribat al lloc, sinó perfecte, doncs els humans no som precisament el signe de

perfecció, al menys la nostra massa coral té un crèdit ben cimentat amb aquesta i altres actuacions, que el fa un dels conjunts més importants de Catalunya.

Començà l'acte artístic amb una primera part d'Orfeó sol, interpretant les vuit composicions amb gran mestria. Cal remarcar la incorporació de les peces estrenades aquí, «La nina i el moliner», «Empordà i Roselló» i «El Rossinyol», totes tres fidelment interpretades. Del repertori diguem-ne antic, causà excel·lent impressió, com sempre que és posada al faristol, «La gent de fora», de Canteloube. Aquesta partitura he observat amb plaer que s'enduu la simpatia del públic.

La segona part fou a càrrec de la Cobla Catalunya, de Reus, i entre les quatre composicions que executà va ressortir la titul·lada «La pubilla republicana catalana», de Reig; un garbuix molt ben combinat de «Segadors», «Marsellesa», «Himne de Riego»; en fi, és quelcom que el títol ja ho diu.

A la tercera i última part aparegueren dita Cobla i el nostre Orfeó per finalitzar el concert conjuntament. Com hi ha Déu que ens desvetllaren la nostra fibra més sensible oïnt «Marinada». És cert que aquestes dues institucions no és la primera vegada que la cantaren junts; aquest motiu, però, no els hi resta mèrits, i sempre que donen aquesta peça es pot contar l'èxit per endavant. És la veu del nostre Mediterrà qui ens parla. Llenguatge acaronador i brau alhora. «Marinada», inspiració sublim de l'autor Pérez Moya. L'estrena de «Vent fresquet de tramonta» agradà a tothom. A petició del nombrós públic es donà «Els Segadors», que escoltàrem dempeu i amb entusiasme quasibé desconegut en la nostra vila. Fent Pàtria s'acabà l'acte, del que en servarem bell record.

El proper any voldria dirigir-vos un altre escrit semblant a aquest. L'horitzó és clar i diàfan per al pervindre dels Orfeons de Catalunya. La missió d'aquests és enlairar els sentiments de la humanitat. Ho aconseguiran? Institucions com aquestes no poden pensar només que en una finalitat: agermanar-nos, i la immortalitat de l'Orfeó Montsià serà un fet.

THE END

L'obra dels Orfeons en l'educació moral i ciutadana de l'home

És un tema, el que penso exposar, que voldria poder-lo cantar com el poeta, en tot el que d'ideal i simbòlic té a la vegada; però jo sols podré parlar-vos de les observacions i la pràctica de con- viure com a cantaire i ocupar llocs en la Junta des de la fundació del nostre estimat Orfeó.

Que el cant té una importància trascendental en l'educació moral i ciutadana de l'home, és innegable.

El cant desperta el sentiment, fa sentir les vibracions del cor, i més quan aquest cant, com el nostre, són cants de Pàtria, cants de llibertat d'un poble que està esclau i vol ésser lliure, que sols vol que ens deixen viure la nostra vida.

Jo he vist orfeoniste que gairebé no sabia que Catalunya fos sa Pàtria i que per mitjà dels cants s'han despertat llurs senti- ments patriòtics, i sols espera l'avinencia d'un concert per cantar amb tota ànima la «Sardana de la Pàtria», i al crit de «Fills de la terra catalana...», aquell cantaire que no sabia quina era sa Pàtria, despertar-se-li el sagrat sentiment patri.

La cançó és força, perquè dimana d'una llei natural: el senti- ment de Pàtria.

En tots els moviments de la humanitat, quan un poble té cants propis s'imposa perquè té ànima; que poble que no canta és ànima marrida i lassa.

Oh! Vosaltres, noies orfeonistes, que sentiu i estimeu la nos- tra cançó, que sou les procreadores de les noves generacions, teniu esment de conservar sempre latent l'expansió del sentiment, can- tant als vostres fills la nostra cançó popular, tot tendresa i armo- nia, que fa estimar la nostra terra beneïda, puix als primers cants de la mare germina al cor dels infants la bondat i el sentiment.

Companys orfeonistes! Perseverem nostra tasca estimant força a l'Orfeó, car la grandesa dels ideals que a tots ens mena ens por- tarà al cim de la nostra obra. I vos, mestre, que sou ànima i guia de l'Orfeó, feu del vostre magisteri un apostolat. I tots plegats fem via per l'enaltiment moral i artístic de la nostra estimada Cata- lunya.

B. QUEROL BARRERA

A l'objecte d'estimular les aficions literàries de nos- tres orfeonistes, reservem aquesta plana als treballs llurs, tenint sempre en compte la limitació d'a- quest BUTLLETÍ i respec- tant fidelment l'original.

El meu pomell de flors

A les companyes d'Orfeó

El pomell que més estimo,
sabeu de que està format?
De quatre roselles roges
i cinc espigues de blat,
enllaçades totes elles
per una corvada falç,
que és emblema del nostre himne
i un símbol de llibertat
que portem dintre el cor nostre,
arreu, tots els catalans,
honrant així nostra terra
tan petiteta... i tan gran!

PIETAT FABRA

Noves

Esplais Fou un digne remat de Festa Major el ball de societat cel·lebrat a la sala-teatre. No cal dir que el tot Ulldecona hi tingué representació. Cridà força l'atenció als concurrents els bonics presents de que es feu ofrena a les damiselles.

Ja saben... *consocis, que l'Orfeó Montsià té obertes gratuïtament les classes de solfeig per al present curs?*

Casoris Desitjem de tot cor es prorrogui indefinidament la «lluna» als amics i consocis següents: En Tomàs Nofre, en Vicents Subirats, en Lluís Muñoz i en Joan Castellà. Aquest cel·lebrà la seva boda a la veïna població de Godall.

Ulldeconí! *Tens un deure de mantenir el foc sagrat de protecció vers l'Orfeó Montsià, aquesta institució que honora el teu poble.*

L'enhonorabona En Francesc Febrer, germà del nostre company en Juli i a qui és degut el formós dibuix que honora la portada d'aquest BUTLLETÍ, ha estat per segona vegada premiat amb el màxim galardó a l'Exposició Internacional de Pintura al Palau de Belles Arts, de Madrid. Ens en felicitem, a l'ensem que li fem palesa a l'inspirat artista la nostra satisfacció més sincera.

Naixements Ens plau força trametre als consocis Miquel Ollé, Manuel Vericat i Teresina Querol Querol la nostra més coradial enhorabona per la felicitat arribada al món dels seus fills respectius.

Afavorits Ho hem sigut darrerament amb les publicacions «Butlletí Orfeó de Sans»; «Revista Orfeó Gracienc»; «Vida Nostra», d'Orfeó Martinenc; «Butlletí Orfeó Atlàntida», i «Centre Lectura de Reus». Restem reconegudíssims a les entitats nomenades.

Nou Orfeó A la ciutat de València, i amb el títol d'Orfeó Valencià, ha sigut creat un conjunt que no cal dir els desitjem força prosperitats. Rebran els germans d'espiritualitat l'abraçada dels companys de l'Orfeó Montsià per mitjà d'aquest BUTLLETÍ.

Llegiu... *i propagueu la nostra Biblioteca. Restareu agraïts i nosaltres reconeguts al vostre interès per les coses del Casal.*

Pròxim enllaç Per molt aviat sens anúncia el casament de n'Agustí Labernia Castell amb la senyoreta Teresa Fabregat Elies. Els desitjem felicitats en el seu nou estat.

Assaigs El Quadre Escènic de l'entitat intensifica en gran manera els assaigs de l'obra cim catalana «Cançó d'amor i de guerra», intervenint-hi un considerable nombre de la massa coral de l'Orfeó.

Invitació L'Orfeó Vigatà, a l'adreçar-nos la seva invitació pel festival que cel·lebra amb motiu del XXX aniversari de la seva fundació, fruïrà la joia d'haver vist amb plaer que totes les entitats germanes (entre elles modestament ens hi incloem), l'encoratjaran per la seva continuació planera, a fi de que pugui cel·lebrar per tal motiu força festivals.

Ja sou soci de l'Orfeó Montsià?

Moviment de Caixa

Existència anterior . . . 9.172'65 pessetes

	Entrades	Sortides	Existències
Juliol . . .	3.146'10	5.626'85	7.691'90
Agost . . .	3.064'40	3.319'25	7.437'05
Setembre . .	3.185'60	3.507'45	7.107'45
Octubre . .	6.714'95	4.775'20	9.047'20

El cant del poble

Glòria, catalans, canteu!
 Canteu amb l'ànima!
 Un crit i una sola veu:
 Visca la Pàtria!
 La nostra terra és redimida!
 El gran moment és arribat!
 Fora els ultratges! Lluny la mentida!
 Ningú ens prendrà la nostra llibertat!

* * *

Joia que ha inflammat el cel!
 Falç i ginesta!
 Vola sobre el front l'estel
 de la senyera!
 Tenim les venes per estimar-la,
 i en la tempesta del combat
 tenim els braços per defensar-la!
 Ningú ens prendrà la nostra llibertat!